

מאת יקותיה השבת

יול ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניהק ירושלים ת"ו - בראשות הגאון רבי מנחם יאנוע שליט"א, תלמידו של מרן פוסק הדור בעל ה'שבט הלוי' זצוקלה"ה

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

מזלו הטוב של האדם תלוי בידו!

"דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה בלי כסף בלי זקב, הרכוש שלקחו ישראל ממצרים, לקחהו בדרך גנבה, כי אע"פ שמצרים שעבדו את ישראל, אבל היה ראוי שכל אחד יעשה השבון כפיה המצרים חכים לו, ואת זה יקח, אבל עמ"י לקחו מהם ללא שום השבון, וצריך להבין מדוע צוה ה' לעשות כן?"

'תקון הצות' במצרים...
"ויאמר משה בה אמר ה' פחצת הלילה אני ויצא בתוך מצרים, והביא רש"י את דרשת רבותינו, שה' אמר למשה 'פחצת הלילה', כי ה' בודאי יודע מתי הוא בדיק הצות, אלא שמושה אמר לפרעה 'פחצת הלילה', משום שפרעה ואצטגניו יכלים לטעות ולחשב שהצות הוא רגע לפני או רגע אחר, וכדי שלא יאמרו 'משה בודאי הוא, לכן אמר 'פחצות'.

נמצא שבדי האדם להפך לטובה את מזלו ע"י תפלות ומעשים טובים, בשם שע"י תפלתו של משה נתהפך מזל שפכות דמים על עמ"י למצות מלה, שאף על ידה נשפך דם מכל אחד מישראל, אבל באפן של מצוה והיים.

הראש הוא טוב או רע?

בפנקסו של ריב"ל היה כתוב: **שהנולד ביום ראשון בשבוע, יש לו צד אחד ולא שום צד אחר ויהיה או פלו טוב או פלו רע, רב אשי נולד ביום ראשון ונהיה ראש ישיבה, ואלו שכנו שנולד גם ביום ראשון נעשה ראש לשודדים, כי 'ראשון' הוא מלשון ראש, ולכן הנולד בו יהיה ראש, או בתורה או ברשעות, שהרי ראש הוא גם מלשון רשע, וכה נעשה ראש לא זכה נעשה רש. והגמ' מפרשת, שה' משום שפיוס ראשון ה' ברא את האור והחשך, ולכן הנולד בו נעשה או פלו אור או פלו חשך.**

הנה מציינו שזמן הצות לילה הוא זמן מסוגל מאד, ועלינו להתר ולהבין כבוד ענין העתים. הנה, דוד מלכנו היה מקים "צות לילה אקום להודות לך", ואמר: "מונה מספר לכוכבים לקלם שמות יקרא", ובודאי אין הפרש רק שה' קרא לכוכב זה שבתאי, ולכוכב זה צדק ומאדים וכו', אלא הטביע פה ותכונות אחרות בכל כוכב, וכוכב, והם הם המזלות.

הקשר בין העפר לכוכבים...

הז"ל אמר שעמ"י דומים לכוכבים, שעל פן רואים שה' מונה את עמ"י בכל שעה: בשירודו למצרים, ובשחטאו בעגל, כי הם דומים לכוכבים, שעליהם נאמר: "מונה מספר לכוכבים". והנה במקום אחר אמרו חז"ל, שעמ"י דומים לעפר משום שעפר הארץ תלוי בכוכבים, כמו שאמרו בב"ר (י' א'): "אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שפפה אותו ואומר לו גדל, ועמ"י דומים לכוכבים המאירים, והם גם שפלים בעפר.

פנקס מזלות איש...

הגמ' (שבת קנ"ג) אומרת על ר' יהושע בן לוי, שהיה לו פנקס, שבו היה כתוב את סוד המזלות, כפי שקבל איש מפי איש, ועלינו לדעת, בכל ענין המזלות, שאין לפרש את הדברים בפשוטם, כי כל טבע ומזל שברא ה', לא ברא אלא לכבודו. ולכן גם אדם שנולד עם טבע ומזל שאינו רצוי, בידו להשתמש עם טבעו ומזלו לטובה, וכן להפך שאדם שנולד עם טבע ומזל טובים, אם לא ישיגה להשתמש עם טבעו ומזלו לטובה, הרי שהוא מסוגל להכשיל את תפקידו, כי בהחירה נתנה והפותר יבחר.

הפיכת דם הרינה לדם מלה...

זה שמצינו בפרשתנו שפרעה אמר למשה ואהרן:

תוכן הגליון

- א. מזלו הטוב של האדם תלוי בידו!..... א
- מתיקות הניסים - סיפור..... א
- ב. מתיקות שיחי..... ב
- רופא מתוק..... ב
- ב. מיני מתיקה לילדים..... ב-ג
- ג. מתיקות הגניבה ונעמיות השקר..... ג
- מכות מתוקות..... ד
- ד. מתיקות ארבעה יסודות..... ד

מתיקות הנסים שדוף מיקח אמת!

לכבוד מערכת הגליון 'מתיקות השבת', ברצוני לכתוב מעשה שבאמתחתי, המלמד לקח רב:

לפני כעשרים ותשע שנים, באתי בבגרות הארוסין עם שדוף ממשפחה מיוחסת מאד. הכל התנהל פשוטה, ההזמנות נשלחו למשפחה ולמקרים, ואף קנינו דינה מפארת במחיר מציאה בהשתתפות שני הצדדים.

שבוע לפני החתונה, משפחת הפלה שמעו עלי דברי גנאי וכזבים, שנאמרו מפי בני אדם שקנאו בי, והם בטלו את השדוף. בצער רב, הצרכנו למכור את הדינה בטרחה ובאי נעימות גדולה.

הדבר הסב לי עגמת נפש גדולה, וכשנכנסתי לישיבה, ראיתי שבחוגים מדברים עלי סודות, והיו כאלה כמו החברותא שלי, שפנו אלי במפרש ואמרו לי: היאך העזת לעשות כך וכן... גם כל המשפחה המיוחסת של המדברת, השמיצו אותי מאד, וכן דמי נשפך מבזיונות והשפלות, ולא יכולתי לחזור שוב לישיבה, ואף התבישתי לצאת מפתח ביתי.

בעבור כמה שבועות, אבי שליט"א לקח אותי לביתו של אחד מגדולי ישראל דאז זצוק"ל, וכששמע את כל מה שארע עמ"י, אמר לי שלא אדאג ובודאי זה לטובה, שעוד אופה לשדוף יותר טוב, וגדול יהיה הבית האחרון מן הבית הראשון.

יצאתי מביתו מחזק מאד, וכדי שלא לחזר לעצבות ולדאגות, הרביתי לשמוע שירי נחמה, וכן בסייעתא לדשמיא התקומה בי ברבת אותו גדול, וכעבר זמן מה זכיתי למצוא שדוף נפלא טוב הרבה יותר מהקודם, שהייתה מיוחסת בנפשה מצד עצמה...

וראה זה פלא, בחסד ה' הבית אותו קניתי בראשונה, חזר להיות שלי וזכיתי להתגורר בו יחד עם בת זוגי שתחי, וזכיתי להקים עמה משפחה מרבת ילדים, בנים ובני בנים בלי עין הרע בן ירבו. ואלו האשה הקודמת, גם היא נשואה, אבל אין לה ילדים עד היום הזה.

לאחרונה ספרתי כל זאת להרה"ג הרב מנחם יאנוע שליט"א, והוא הורה לי על אמת לומר בפה מלא שאני מוחל להם במחילה גמורה על מה שהשפילו אותי, כי אמנם זה ממש יד ה' שעשתה זאת, אבל עלי מוטל לתור ולמחול, והוסיף והורה לי לקנות למשפחה זו מתנה, כי הסביר לי שפאשר אדם נותן מתנה לחבור, ע"י זה מתבטל הפעם שיש לו עליו, כמ"ש "אם רעב שנאף האכלהו לחם", כי ע"י שמטיב לו מתעוררת אהבתו אליו כאהבת האב המטיב לבנו. אכן כך עשיתי, ויה"ר שה' יפדה אותם מצרתם, אמן.

ש. ל. בארא פארק

רבנו של עולם, ובני להשתמש במכשירים שהמבעת
בנפשי לטובה, ונזכה שכל אחד מישראל ובנינו
יולדו בעת הנכונה, יגדלו לתורה מצוות ומעשים
טובים, ואף אם יולדו בכל עת שהיא, ובנו
שישתמשו במכשירים ובמכשיריהם לעבודתך וליראתך.
אנא מלך רחמן, ובה לנו ולכל עמך בית ישראל:
הנולדים ביום ראשון - שבו נברא האור והחשך,
שיזכו להיות ראשים ומאירים בתורה, ולא ראשים
בנגבה ובחשכות ח"ו.

הנולדים ביום שני - שבו הברלת את המים
העליונים מן המים התחתונים, שיזכו להיות שפלים
כמים שבמבטעם יורדים תמיד מטה, ולא יתנאו
למטה שאמה מכריחם לעלות מעלה לעננים, ויזכו
להיות צדיקים שמחמת בן יבדלו מהם העולם
שלא סובלים את טבע העננה, ולא יהיו רשעים
ויבדלו מהם מפני רגונותם.

הנולדים ביום שלישי - שבו נבראו העשבים
שמתעבים זה עם זה, וזכו להיות כשמואל הנביא,
שהיה נברא בין גוברין, ויתעברו בדעת עם
הבריות מתוך ענוה, והבנה והתחשבות בדעת כל
אדם, וכן זכו ע"י עסק התורה או ע"י התבוננות
בעשבים, לנלות את תכונותיהם ולרפא עמיהם
בני אדם, ולא ירשיעו להתעבר עם אחרים בדרך
אסור, ולא יהיו מהרופאים שאינם הנונים, שעליהם
נאמר טוב שרופאים ליהנם ח"ו.

הנולדים ביום רביעי - שבו נתלו המאורות, וזכו
לחכמה ולזיו פנים, ויגדלו בתורה כשמש המאירה,
ולא יתנאו להרגיש עצמם גדולים וחשובים כשמש.

הנולדים ביום המישי - שבו נבראו הדגים,
וזכו להיות מהקרים לצדיקים הדומים לדגים,
ובמקום שיקבלו מזונותיהם חנם מתוך עניות
כדגים הזונים חנם, וזכו להשיע מעונות ודעת
לעם מתורתם של הצדיקים, ויסתירו מעשיהם
הטובים כדגים המסתרים במים, שקף לא שולטת
בהם עין רעה, ולא ירשיעו בעורב שנגברא ביום
זה המתאכר על בניו.

הנולדים בערב שבת - וזכו לתור אחר המצות,
ויתורו אחר הבריות להוסיף בהם דעת ה', ולא
יצטרכו לתור על הפתחים בשביל פרנסה ח"ו.

הנולדים בשבת - וזכו להיות קרושים וצדיקים
גדולים, ויזכו את הרבים בהייהם ובמותם, כמו
שזכו את הרבים בלידתם, שכן מצוה לחלל שבת
לצד מי שנולד בשבת, וכשם שגרמו מצוה לרבים
בכך שהתגברו על הקשי שבלב היהודי לחלל
שבת, ועשו זאת משום המצוה שבדבר, פן יזכו
לזכות את הרבים תמיד, וזכה לכל אחד מישראל
לכל המעלות הטובות הללו.

אנא ה', ובני ללמד מהשמש, שלא להשיג את
גבול החבר, כשם שהיא לא מאירה בלילה שהוא
עת הלבנה, וכן נלמד מהשמש שלא להסתכל על
פניו הבריות, כמו שאר"ל מעולם לא ראתה
חמה פניקתה של לבנה.

מלפי ואלהי, ובה לכל אחד מישראל, ובפרט
לאותם שנולדו בזמן שהלבנה שולטת, שלא יסבלו
כלבנה שמתמעטת, אלא ישכילו להשתתף בעצמם
של אחרים, ולהתפלל לישלום, ויודו לפניו על
בריותם, וכך יצילו מכל חלאים ויסורים, כמשיח
צדקנו שיושב בשער רומי שהוא שער גיהנם,
ומשתתף בעצמם של ישראל וחובש את מכותם
(עי' שבת קנז).

אבי שבשמים, ובני לעסק בתורה לשמה, ואזכה
למעלות ארבעת היסודות שבה: אש - שהתורה
השורף את כל המדות והמאורות הרעות שבי; רוח
- שאקבל תורה מ"ח צדיקים, ועיי' יבנם בלבי
רוח קדושה של מדות טובות הנמועים בקרבם
של הצדיקים, ואסתר מהרוח הרעה שבנפשי;
מים - שנפשי תתנקה ותתורה מהתורה הקדושה;
עפר - שאזכה ע"י התורה לענוה ושפלות, ונפשי
כעפר לכל תהיה, שלא אפגע מבני אדם, ולא
אשיב למחרפי דבר אמן סלה.

היה וקברו לפני אהר, צדיק דומה לתמר וכע"ז הדרך.

המים שיורדים ועולים...

ביום שני ה' הקביל בין המים העליונים למים התחתונים,
הגמו (תענית ז) אומרת שהמים יש להם טבע שהם
מניחים מקום גבוה והולכים למקום נמוך: ואע"פ שבמבטעם
הם יורדים למטה, בכ"ז הקב"ה מעלה אותם למעלה כדי
שישפע גשם לעולם, כך הצדיקים אע"פ שבמבטעם הם
שפלים, ה' מגדיל אותם כדי שיטיבו לעולם.

מדוע אין שולטת עין רעה במימים?

והמים מכסים את הדגים ועיי"ז לא שולטת בהם עין
רעה, משום שהמים מסמלים על שפלות כבד שיורדים
למטה, ומי שהוא שפל לא שולטת בו עין רעה. ואדם

רופא מתוק...

הנולד ביום שלישי - יהיה עשיר ונאי ח"ו, משום
שגיוס זה נבראו העשבים שהם פרים ורבים
ומתערכים זה עם זה לזכר עברה, ולכן לאדם זה יש
משיכה למחשבות רעות, כי יש לו טבע של עשבים,
אבל אפשר להשתמש עם טבע זה לעבודת ה'.

כמו שמואל הנביא שהיה נברא בין גוברין, הינו
שהתערב עם כל סוגי בני"א מתוך ענוה, ומתוך

שנולד ביום שני הוא יכול להיות שפל כמו מלכות בית
דוד, אבל הוא יכול לקחת את הטבע שיש במים שהם
עולים למעלה ויהיה נאותו ורגו גדול, ואע"פ שיש בו
תורה הדומה למים, אנשים יבדלו מפניו ואז אם הוא
צדיק הוא יהיה רגון כבד שיהיה מרזו ממלכות, ובני
אדם יבדלו מפניו משום שטבע הבריות שאינם סובלים
אנשים שפלים ואוהבים בעלי גאווה.

וזש"כ "הללוהו שמי השמים והמים אשר מעל השמים",
שזוהי תפלה לאדם שנולד ביום שני, שבו גדלו המים,
שיזכה להשתמש בטבע המים לטובה, והצדיקים מכונים
בפסוק זה להודות ולהלל את ה' על שזכה להשתמש
בטבע המים לטובה.

הנולד ביום רביעי - יהיה אדם
חכם ובעל זיו פנים; כי ביום זה
נתלו המאורות, ואדם זה יכול לגדל
שנבראו בו הדגים שזונים ממוזנו
של ה', וצ"ב אף זה שהוא דומה
בתורה המאורה בשמש, כמ"ש
"ותורה אור". ובפסוק "הללוהו שמי
שיקבל תמיד מזונות מבני אדם
בחנם, ויכול להיות דומה לדג
בטבע זה לטובה.

הנולד ביום המישי - יהיה גומל
הקדים, ומפרשת הגמ' משום
שנבראו בו הדגים שזונים ממוזנו
של ה', וצ"ב אף זה שהוא דומה
בתורה המאורה בשמש, כמ"ש
"ותורה אור". ובפסוק "הללוהו שמי
שיקבל תמיד מזונות מבני אדם
בחנם, ויכול להיות דומה לדג
בטבע זה לטובה.

מתיקות הנגבה ונעימות השקר...

הנולד בשבת - ימות בשבת, פיון שהללו עליו
שבת בלדתו. ופרשו המפרשים, שזוהי כפירתו,
שכשימות בשבת לא יתעסקו עמו ולא יחללו עליו
שבת. והנה הגמ' מביאה שיטה נוספת, שהנולד
בשבת יזכה להיות אדם קדוש וצדיק גדול.

מצוה להולד בשבת?

ויש לפרש שאילו יאלו דברי אלקים חיים; שכשיאדם
צריך להולד בשבת, הרי המוזהר לחלל עליו את
השבת, הרי זה משבב, כפכבאר בשו"ע, וא"כ
עשו בזה מצוה כבד שהתגברו על הקשי שבלב

היהודי לחלל שבת ועשו זאת משום המצוה
שבדבר, וא"כ עשו בזה מצוה כבד שהתגברו על
הקשי שבלב היהודי לחלל שבת ועשו זאת משום
המצוה שבדבר, א"כ הנולד בשבת נחשב למזכה
הרבים שזכה בעת לידתו את הרבים במצות שיש
בהם צער ולפום צערא אנרא, ולכך זוכה להיות
צדיק גדול בחייו וימות בשבת, כדי שקד גם בעת
פטירתו יזכה את הרבים, כשישתדלו להחיותו
מרים וציאת נשמתו.

רב חנינא אמר לתלמידיו: לא מול יום גורם
אלא מול שעה גורם. שכל יום יום יש מולות
אחרים לפי כל שעה ושעה, כגון אדם שנולד בזמן
שהחמה שולטת, יזכה לזיו פנים בשמש המאירה,
והוא יאכל משלז וישתה משלז, ולא ישוג את גבול
הבריו, כמו השמש שלא משיגה את גבול הלבנה
להאיר בלילה.

וכשם שהשמש אינה מסתפלת בפנימיתה של
הלבנה, אלא מסתובבת רק בצד השלם של
הלבנה, כך אדם זה יקום: "ידך בערף איבד",
ולא יסתכל בפניו הבריו, וגם ישמש את הבריות

מיני מתיקה

שער רומי

ערוב הסמנים לרפואה, גורם אחדות בכך שכל אחד צריך לעשב שגדל אצל חברו.

מכת דם הזכירה לעמ"י את חסד המים הטובים למרחץ לצמחים ולשתיה, והצפרדע המרעישה הזכירה את חסד המנוחה.

לקה בשחין בידו כשחשד בעמ"י ואמר "והן לא יאמינו
לי", ללמד את עמ"י שהשחין שעומד לבוא על מצרים,
הוא בא ללמדם לקח שלא לדבר דלטוריא אחד על חברו,
וללמד מהשמש שכשם שהיא לא רואה בפנימיתה של
הלבנה, כך לא יסתכל אדם בחסרונותיו של חבריו.

והמשיח חובש את מכותיו עם עשבי מרפא, ללמד,
שכשם שעשבי המרפא מרפאים ע"י שמעריבים אותם זה
בזה כמעשה הקטרת, כך עמ"י יתרפאו מצרותיהם וינצלו
ממדות הגוים, ע"י שיעסקו בהנחת תפלין ובשאר מצות,
שעליהם נאמר: "ולכל בשרו מרפא", וע"י שיהיו מערבים
בדעת ואוהבים זה את זה, אף אם אחד אוזח עצמו גדול
מחברו, שע"ז כל אחד ירכש את מדותיו הטובות של
חברו.

גאלת מצרים לא היתה גאולה שלמה, משום שבעשרת
המכות ה' רצה ללמד לקח את עמ"י להתרחק מדעת
הגוים וממדותיהם הרעות, ומפני הערב רב הם לא למדו
לקח זה כראוי, שהרי במדבר חלקו כמה פעמים על משה,
אבל הגאולה הקרובה תהיה גאולה שלמה, כי היא תהיה
ע"י משיח צדקנו, שהוא יושב בשער רומי כשהוא מכה
בשחין, ומשתתף בצרתן של ישראל, ומלמדם שהצרות
והיסורים שיש לרומיים ולשאר הגוים, הם באים בשביל
ללמד את עמ"י להיות מאחדים.

שעל פן גם המשיח בעצמו לוקה בשחין, כי המכות שבאות
על הגוים, באים בשביל ללמד מדות את ישראל כי השחין
השורף את בשר האדם, בא על מדת הקנאה שמרקיבה את
העצמות. וכן לפני שהמצרים לקו בשחין, אף משה רבנו

לקרבם לה' ולעשות עמהם חסדים, כמו השמש שנקראת בן על שם שמשמשת את העולם.

ואם הוא יגנוב משהו הוא לא יצליח, פי גנבה זה בפתר, ואלו מאלו הוא מול השמש שעל ידה הכל גלוי.

אם נולד בכוך של החמה - הוא יהיה סופר, שכוך החמה מסדר את החילוכים והתקופות של השמש, כך יהיה לאדם זה את אומנות הפתיכה, לכתב פרושים על התורה, שלצרכה צריך חכמה ולהבין דבר מתוך דבר.

לשם מה המשיח הובש פצעים?

אדם שנולד בזמן שהלבנה שולטת הוא יסבל כמו הלבנה שמתמעטת, והפרוש בזה שיוכל לראות את צערם וסבלם של אחרים, ויתפלל עליהם וירגיש את צערם. כמו שכתוב על המשיח שהוא יושב בשער רומי והובש את פצעי, והפרוש בזה, שהוא יושב בשער רומי שזה שער גיהנום, ורואה

בזה גם בגנבה, ה' נתן מעם של גנבה ביהוה, כך שצוה לגנב מהמצרים את רכושם, ועוד שהיה זה בדרך של שקר שזה מעם של גנבה יותר גדול, והתקנים בהם "מים גנובים ימתקו ולחם סתרים ינעם". ואף לנו יש מצות גנבה בכל יום, כך שבזמנים שכלם ישנים ולא עוסקים בתורה, אנו נעמד ונגנב תורה ותפלה, ובדוקא צוה ה' לקחת את הרכוש מהמצרים בדרך גנבה, בכדי שבמשך הדורות המצרים יתבעו רכוש זה, וכך נזכר בחסד יציא"מ, כבימי גביהא בן פסיסא.

היאך קונים מזל טוב?

היעצה היעוצה אשר יעצנו חכמינו ז"ל, לכל אדם שמואל ומבקע נופה למדה רעה ולדרך עקלקלה, היא: יקנה לה חבר, שיתחבר לה חבר שטבעו הפוך ממדתו הרעה, וירכש ממנו את מדתו הטובה שאין בו, ולכן אמרו זאת חז"ל בלשון קנין, משום שצריך האדם לעמל עמל רב כדי לקנות מחברו את מדתו הטובה שאין בטבעו.

כל צער וצער שיש לישראל, ועומד וחובש כל פצע מפצעייהם בתפלות וכביות. והוא יושב ואומר לאנשים: התנהגו בשורה כדי שלא תצטרכו להכנס לגיהנום, ומקום "ומחפש לעצבותם" שכלשוואה יהודי שמוצטער הוא מלמדו להודות לה' על בריאות גופו, שעי"ז יציל שלא יחלה עוד. וזה גם תפקידו של מי שנולד בזמן שליטת הלבנה, שיתפלל על צרת אחיו היהודים, ויודה לה' על בריאותו, וכך יציל מכל חלי.

אימתי הפין ה' שונגב?

וכי שזוכה להולד בטי"ו בחשו, יהיה דומה ללבנה ויזכה לכפות את הצלחותיו כמו הלבנה, ואלו יתעסק בגנבה ויצליח בקה. כלומר שהוא יכול לזכות לשמוע לעצת משה, שמוצה בשם ה' לגנב מהמצרים, ויגנב! משום שזה רצון ה'.

היתכן לגנב ולשקר בהתרא?

ואשת ר' נחמן (ח"ל) קט: הפשה למצוא היכן אפשר למעם בהתר כל דבר ש' אסרה; פי"א

מבות מתוקות!

מתרפאים מהמולות ומהמקעים הרעים שבאדם, ע"י שיקבל מחברו את המבכים הטובים שאין בעצמו.

וכן שעמ"י התערכו בדעת עם הגוים, כמו"ש "ויתערכו בגוים וילמדו מעשיהם" ונפלו למו"ט שיערי ממאה - על בן באה מפת בך שפה התערכו האש והמים יחידו והכו את עצי הפרות שהם בשרים ולא מתערכים באסור זה עם זה, כשם שעמ"י התערכו עם הגוים לאסור - ללמד ממודותיהם הרעות ולא נפרדו מהם פעצי הפרי.

ומפני החטא שלא היו עמ"י מאהדים זה עם זה, והיה דלטורין ביניהם, לכן באה מפת ארבה שהם לא מתערכים מין בשאינו מינו, והם אכלו את העשבים שבמבטעם הם מתערכים זה עם זה, להוכיח את ישראל על שהם נפרדים אחד מחברו בארבה, ולא מתערכים בדעת זה עם זה כעשבים.

השד - על ששטה יוסף בפור הקשוד במצרים.

מפת בבורות - על שלא נתנו ליוסף את הכבודה פפי שרצה יעקב אבינו.

ברך - במפה זו המטרו אכנים מן השמים על מצרים, משום שהשכמים השליכו אכנים על יוסף על פי צויו של שמעון, לאחר שהשליכוהו לבור (ויקרא), ובמפה זו הפו ע"י אש ומים ששמשו בערבוביא, על המא שהתערכו בדעתם עם הגוים, ולמדו מהם מדות רעות, וקנאו ביוסף ושנאוהו, והיו בישראל דלטורין, כמו שאמרו למשה "הלחרגני אתה אמר כאשר הרגת את המצרי", ומוזה אמר משה "אכן נודע הדבר", פעת נודע לי מה סבת שעבדום מפני שיש בהם דלטורין.

והנה פעת שפרא ה' את הדשא, לא אסר עליהם ה' להתערב זה בזה, כמו שאסר על הפרות, ורק הדשא למד ק"ו מהפרות שלא להתערב זה בזה, ומדוע לא צוה ה' עליהם במפרש? לרמוז לנו שראוי להחכים ולערב סממנים זה בזה כמעשה הקמרת, כדי לתפאות עי"ז את החולים.

וכך גם בכני אדם, שאין להתערב בגוים שזה ערבוביא האסורה, אבל יש להתערב בדעת עם ה' הבריות - הם היהודים הכריאים בנפשם וברוחם, כדי לקבל זה מזה מדות טובות, ועי"ז

וכפה להם טובה ועשה עצמו כמי שאינו מכיר את יוסף, ואמר "מי ה' אשר אשמע בקלו".

בנים - שהפילו את יוסף לתוך הבור ושכב שם על האדמה שבמבעה רוחשת בנים ואף יתכן שאצל יוסף הצדיק זה לא קרה. וכן על שמכרו את יוסף לעבד, וישב במצרים בבור שתיים עשרה שנה בלי להתנחל וכלי להחליף את שמלותיו, ובה הזמן רחשו בנים עליו ועל בגדיו.

ערב - על שהשליכו את יוסף לבור שבו היה נחשים ועקרבים, ועל שבקשו לשפות בו את הכלבים, בשעה שבא לראות בשלומם בשליחות אביו (כ"ד פד יד), שפיון שהפכל הוא עו שבחיות, לכן באו למצרים כל סוגי החיות העוים. וכן על שמכרוהו לישמעאלים, שבאו עם גמלים, כמו"ש "והנה ארתה ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם...", שע"כ באו כל מיני חיות על מצרים.

דבר - כנגד הפסיות טובה שהיתה לפרעה, שלא הכיר טובה ליוסף שקנה את כל הבהמות שהיו רכוש פרעה.

שחין - על שהפזינים הפו את יוסף פעת שהשתעבדו בו והכלו בכשרו.

כל עשרת המכות שה' הביא למצרים, היו ראויים לבוא על עמ"י שאלו בכני השפחות ומכרו את יוסף, אבל ה' נתן מכות אלו על ראש המצרים בעון שבדום, שכפו טובה ליוסף ושעבדו את ירעו, ולא זכרו שהוא הרים להם את הכלכלה, ועל ידו נתקמה מצרים.

אכל המכות באו ללמד לקח: מפת דב - על ששפכו את דמו של יוסף בכיונות והשפלות, ושחטו שיער עזים וטבלו בדמו את כתנת יוסף.

פי עם ישראל עשו ק": שפיון שה' מעניש את המצרים על ששפכו דם ישראל, ק"ו שהתביעה עלינו גדולה יותר על ששפכו השכמים את דם יוסף, הכל לפי המביש והמתביש, ובדרירת השכמים את יוסף המביש היה חשוב יותר - השכמים הקדושים, והמתביש היה יותר חשוב - יוסף הצדיק.

צפרדע - על שזרקו את יוסף לבור שבו היו נחשים ועקרבים, וכן משום שהצפרדע היא נוצרת בתוך המים, ואח"כ היא פורשת החוצה, וזה ענש לפרעה שבתחלה הכיר בחסד המים שהיה לו בזכות יעקב ויוסף, שבזכותם היה הנילוס עולה לקראתו, ואח"כ פרש

מתיקות יסודות התורה!

רוח הגאון, התאווה והכבוד. ולעומת זה, כשמשוחח אפלו בדברי תורה עם בעלי גאון וישאר מדות רעות, נכנס בו רוח רעה של מודותיהם הרעות. מים - שהתורה מנקה ומרחה את נפשו של האדם. עפר - שהרי התורה נמשלה ללחם, כמו"ש "לכו לחמו בלחמי", והלחם עשוי מן החטה, שנוצרת מן האדמה. ובעת שזחה דעתו של האדם עליו, עליו לרכש מהתורה את השפלות, ויקים: ונפשי בעפר לכל התורה.

בריאת היסודות בלמוד התורה... התורה נמשלה לארבעת יסודות הבריאה: אש רוח מים עפר. לאש - שבכחה לשרף את הרע שבאדם. לרוח - שאם שומע דברי תורה מחבל פיהם של ת"ח צדיקים, זוכה להפטר מהרוע הרעה שבלבו, שהיא

תלמוד תורה

"מתיקות תשב"ר"

פתיח ירושלים תשס"א

ע"ש מרש רובינ פנס דרין חסבת רבי"ש וואונג' וסג"ל בעל ש"ס ואלו חסבות תלמוד תורה רבי מנחם ואבות שליט"א

הננו שמחים להודיע על פתיחת הרישום לשנה"ל תשע"ט הבעל"ם

התלמוד תורה מתוך מרות מובות וחישינו ליסודיים מתוך שלוח ועצמות הרישום ותקנים בענין בין התאריכים מ"ו פבת - מ"ו שבט בימים ראשון עד חמישי בין השעות: 14:00 - 8:30 במשרד הת"ת רח' בגלאל אשכנזי 5 תל: 050-4177321

בברכת התורה התנחלה

בחסות: דפוס תמר - 0533133366